

Bestuurlijke annotatie balans WaardeVOL Brummen

Stuurgroep 20 oktober 2022

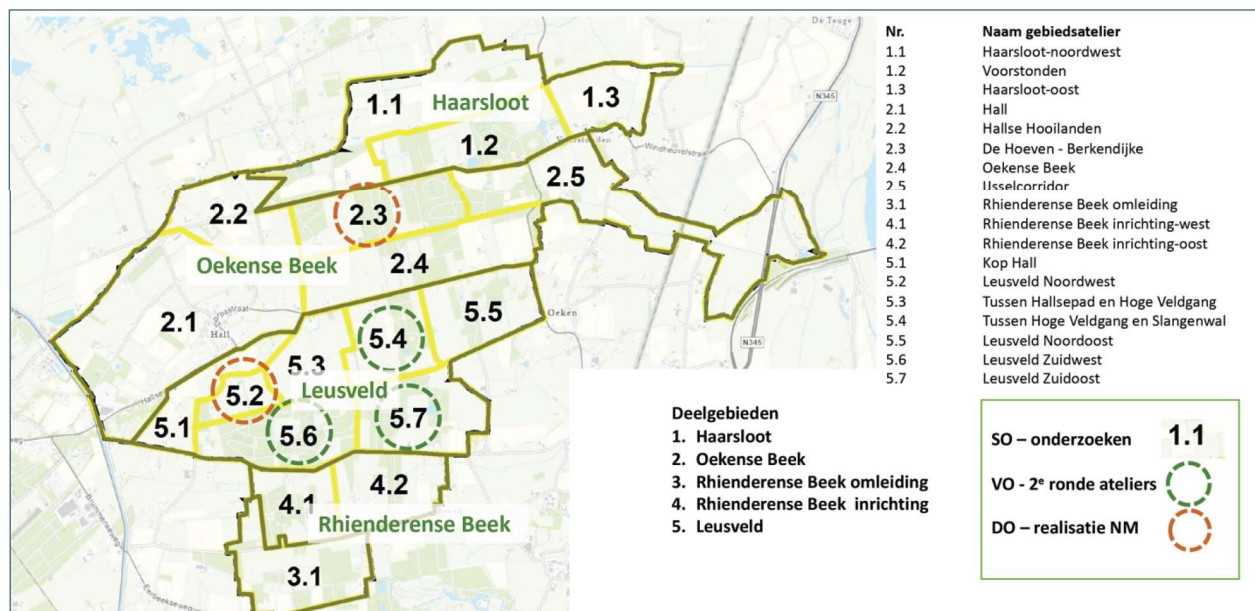
Aanleiding

WaardeVOL Brummen is een uniek project voor alle betrokken partners. Eén van de eerste integrale en gebiedsgerichte antiverdrogingsprojecten, met een omvang van zo'n 1400 hectare. Het project staat onder grote belangstelling en kent een roerig verleden met de omgeving. Het project WaardeVOL Brummen draagt bij aan concrete beleidsdoelstellingen op het gebied van klimaatadaptatie, behoud en herstel van Natura 2000-gebieden (N2000 doelstellingen), landschap en recreatie en (natuurinclusieve) landbouw. De opgaven zijn urgent wat wordt benadrukt door weersextremen, zoals droge zomers en piekbuien. Het behoud van natuurwaarden staat onder druk. De samenwerkingsovereenkomst WaardeVOL Brummen is begin 2021 ondertekend en loopt tot eind 2025. Hierin staan afspraken over de uitwerking van het Schetsontwerp tot definitieve maatregelen en uitvoering. De afgelopen periode heeft een evaluatie en herijking van het project WaardeVOL Brummen plaatsgevonden. Onderdeel daarvan is inzicht in de financiële stand van het project en een doorkijk naar de verwachte benodigde financiën voor het vervolg van het project. In deze annotatie is een globaal overzicht gegeven van de financiële balans.

Aan het eind van de annotatie zijn drie opties geschetst voor het vervolg van het project WaardeVOL Brummen. Deze extra stuurgroep is bedoeld om te bepalen welke optie bestuurlijk gekozen wordt voor het vervolg van het project.

Evaluatie

In de afbeelding hieronder is aangegeven welke (sub)deelgebieden in realisatie zijn en voor welke gebieden de stap van SO naar VO is gezet. In de afbeelding is te zien dat de planvorming en realisatie achterloopt op planning.

Stand van zaken planvorming en onderzoeken

Een aanzienlijke versnelling van de planvorming is nodig om zicht te krijgen op het tijdig behalen van de doelstellingen. De financiële balans laat zien dat de werkelijke inzet van capaciteit flink uit de pas loopt

met de eerdere capaciteitsraming. Ook de geraamde en resterende voorbereidingskosten zijn ontoereikend voor het vervolg van het project. De gestegen bouwkosten en inflatie hebben bovendien effect op de realisatiekosten. Het algehele beeld van de evaluatie en herijking is dat de omvang en complexiteit van het project flink is onderschat. De oorzaken voor de vertraging zijn onder andere de benodigde extra inspanningen om het vertrouwen in het gebied terug te krijgen, de complexiteit en omvang van het gebiedsproces, de rolwisselingen in het team en het tekort aan capaciteit in het team. Daarnaast heeft Corona zijn weerslag gehad op de effectiviteit van het gebiedsproces. Het is nodig om de aanpak van het project bij te sturen en te zorgen dat het project voortvarend kan worden opgepakt.

Financiële balans

Ten tijde van het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst WaardeVOL Brummen is een raming op hoofdlijn opgesteld. De huidige analyse richt zich in eerste instantie op de engineeringkosten.

Hieronder is in twee tabellen een overzicht geven van het ingeschatte restant budget en capaciteit eind 2022. Vervolgens is aangegeven wat verwacht wordt dat nodig is aan budget en uren voor de planvorming.

Voorbereidingskosten (bedragen afgerond)		Capaciteit	
Krediet 2021		Krediet 2021 = 15.000 x € 90 per uur	
Uitgaven 2021			
Actueel krediet		Totaal uren 2021	
Uitgaven 2022 (inschatting)		Werkelijk gemaakte uren 2021	
Restant krediet begin 2023		Restant uren 2022	
		Inschatting werkelijk te maken uren 2022, incl. nieuwe / extra capaciteit teamleden	
Verwachte kosten	Ruwe schatting	Restant uren begin 2023	
Ingenieursbureau		Verwachte uren	Ruwe inschatting
MER procedure (was niet voorzien)		2023	
Communicatie (bureau etc.)		2024	
Onvoorziene conditionerende onderzoeken		2025	
Extra kosten procedures omgevingswet		Schatting benodigde uren	
Projectlocatie / spreekuur locatie		Tekort	
Schatting benodigd budget			
Tekort			

PM: Aanscherpen met risicodossier, toevoegen risicoreservering.

Inschatting restant budget en capaciteit

Realisatiekosten

De realisatiekosten zijn nog niet opnieuw bekeken en er is nog geen inzicht in eventuele meerkosten. In algemene zin zien we bij projecten een toename van de realisatiekosten. In diverse realisatieprojecten wordt momenteel rekening gehouden met een indexering in de periode van 2020-2022 van 20%. Naast de 20% indexatie is de inschatting dat er waarschijnlijk nog meer middelen nodig zijn.

Opties voor vervolg

Om de beoogde versnelling van het project te behalen is voorgesteld het project op te lijnen aan de hand van de vier deelstroomgebieden. De planvorming van de vier deelstroomgebieden loopt dan parallel aan elkaar. De realisatie vindt in twee fases plaats. Twee van de deelstroomgebieden zijn relatief eenvoudig en kunnen als eerste worden gerealiseerd, de twee meer complexe gebieden een jaar later. Het is desondanks onzeker of alle gebieden eind 2025 gerealiseerd zijn. Dit is met name afhankelijk van tijdige grondaankopen en procedures.

Om de versnelling te behalen is het nodig de werkzaamheden van de planvorming volledig bij één bureau op de markt te zetten. Zij coördineren en ontzorgen de volledige planvorming tot en met het vergunningsgereed maken van de plannen. Hiervoor is ondertussen een uitvraag in voorbereiding. Om enigszins zicht te hebben op realisatie in 2025 het nodig dat begin 2023 het ingenieursbureau aan de slag gaat en de gunning van de opdracht heeft plaatsgevonden.

Gezien de huidige inzichten in de financiële balans is een besluit nodig hoe vervolg te geven aan het project. Hiervoor zien wij twee opties:

- Optie 1: Nieuwe aanpak door versnelling vanaf 2023
- Optie 2: Volledige herstart project eind 2023
- Optie 3: Versoberen van het project

Optie 1: Nieuwe aanpak door versnelling begin 2023

- Focus op werkzaamheden op de markt zetten;
- koersen op gunning aan ingenieursbureau begin 2023;
- benodigde condities en financiering in 2022 organiseren (basis op orde);

Overwegingen optie 1

- Planning loopt het minste vertraging op en het proces met de omgeving kan vanaf begin volgend jaar voortvarend worden opgepakt;
- meer zich op behoud draagvlak en vertrouwen vanuit het gebied. Op dit moment wordt in het gebied veel onzekerheid over het proces ervaren. Vanwege de relatief beperkte vertraging zijn eerdere afspraken met het gebied bruikbaar voor het vervolg;
- ondanks de versnelling staat de planning onder druk en is de haalbaarheid van alles voor eind 2025 realiseren onzeker (i.v.m. grondaankopen en procedures);
- in het proces ijkmomenten inbouwen om te kunnen bijsturen en prioriteiten te stellen, waardoor deelgebieden die het totaal proces vertragen losgekoppeld kunnen worden;
- in 2022 is nog veel werk te verzetten om de basis op orde te krijgen. De capaciteit om dat voor elkaar te krijgen staat onder druk. Ook moet gewerkt worden aan de versterking van de samenwerking, zodat alle betrokkenen voldoende zijn aangehaakt bij de nieuwe aanpak;
- door uitvraag naar het ingenieursbureau te doen komt er meer inzicht in de daadwerkelijke kosten;
- werk loopt in eerste instantie door zonder vastgelegde afspraken over financiering, risico's en capaciteit.

Optie 2: Volledige herstart project eind 2023

- Herijking en afspraken over scope 2022 tot half 2023;
- condities en financiering eerste helft 2023 organiseren;
- eventuele gunning aan het ingenieursbureau tweede helft 2023.

Overwegingen optie 2

- Dit is een uitgebreide herijking, waarbij ook wordt gekeken naar de nieuwe ontwikkelingen in het gebied. De scope van de opdracht wordt opnieuw bekeken;
- afbreukrisico richting het gebied, het is al circa een jaar lang stil en gaat dan nog een jaar stilliggen. Onzekerheid in het gebied blijft nog langer bestaan. Afbreuk aan draagvlak en vertrouwen omgeving;
- biedt meer ruimte om te toetsen of nog gewerkt wordt aan de juiste dingen en af te wegen of nieuwe inzichten m.b.t. Natura2000, GMS etc. meegenomen moeten worden;
- planning volledige realisatie eind 2025 niet haalbaar;
- werk gaat pas verder als afspraken over financiering, risico's en capaciteit zijn vastgelegd.

Optie 3: Versoberen van het project

- Project verkleinen waardoor MER niet nodig is
- Voor eind 2022 bepalen wat de aangepaste scope wordt
- Bijstellen uitvraag en ingenieursbureau en eventuele gunning eerste helft 2023

Overwegingen optie 3

- De scope van de opdracht wordt opnieuw bekeken om de investeringen te beperken;
- onderzoeksvraag welke delen van het project kunnen doorgang vinden om onder de drempelwaarden van de MER te blijven. Andere delen kunnen niet zonder meer op een later moment uitgevoerd worden i.v.m. procedure risico MER;
- groot afbreukrisico richting het gebied, het vertrouwen komt met een totale bijstelling van het project nog verder onder druk te staan;
- veel investeringen in het gebiedsproces zijn voor niets gedaan;
- doelstellingen van het project worden niet behaald (N2000 doelen);
- gedeeltelijke realisatie eind 2025 lijkt haalbaar;
- grote delen van het project WaardeVOL Brummen gaan in de ijskast;
- werk gaat pas verder als afspraken over financiering, risico's en capaciteit zijn vastgelegd.